

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200054
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8819200054.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobkyne: N. E., G.. XX.XX.XXXX, K. Ž. X, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a neplatnosti zmluvy a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 4Csp/2/2019-17 z 9.1.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie okrem výroku o trovách konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy z 20.10.2017 zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 4Csp/2/2019. Zaviazal zamestnávateľa žalobkyne - T.R..Q.. A..P..U.., A., zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným. Určil, že o nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX z 20.10.2017, ako aj určenia neplatnosti zmluvy o úvere pod tým istým číslom, taktiež z 20.10.2017. Tieto zmluvy boli uzavreté medzi sporovými stranami.

3. V tejto súvislosti, súčasne s podanou žalobou vo veci samej, podala aj návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorý odôvodnila tým, že žalovaný už vyzval jej zamestnávateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a ten ich vykonáva. Obava, že žalovaný naplní zásah do jej majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva, sa tak reálne naplnila. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s unijným právom, je principiálne neprístupné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút. Rozpor s právom EÚ osvedčuje pripomienkami Európskej komisie, v prípade C-30/12 Marcinová/POHOTOVOSTĚ, podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offo prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. V záujme predídania vzniku ujmy navrhla, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy. Civilný sporový poriadok pripúšťa, aby sa neodkladné opatrenie uložilo inej osobe ako účastníkovi konania. V tejto sporovej veci je odôvodnené opatrenie aj voči jej zamestnávateľovi. Nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do svojho majetku. Poukázala na predbežné opatrenia (podľa terminológie zodpovedajúcej predchádzajúcej procesnej právnej úprave o predbežnom opatrení podľa O.s.p.) z rôznych súdov - uznesenie OS Trebišov z dňa 17.2.2011 č. sp.zn. 66/13/2011, uznesenie OS Prešov z dňa 14.7.2011 č. 14C/153/2011, uznesenie KS v Žiline z dňa 30.12.2010 sp.zn. 8Co/422/2010, uznesenie Okresného súdu Trebišov sp.zn. 6C/13/2011 zo

dňa 17.2.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Košice, sp.zn. 5Co/89/2011, Okresný súd Svidník, uznesením sp.zn. 2C/113/2011 zo dňa 5.8.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov, sp.zn. 5 Co/121/2011 a iné.

4. Na základe predložených listinných dôkazov (úverovej zmluvy, dohody o zrážkach zo mzdy, žiadosti o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy, upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej čiastky úveru, žiadosti o spotrebiteľský úver) súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere - lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.10.2017. Dňa 20.10.2017 bola medzi žalobkyňou a žalovaným uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa preukázala, že žalovaný listom zo dňa 27.7.2018 požiadal jej zamestnávateľa - T..R..Q.. A..P..U.., K. XXX, A., o vykonávanie mesačných zrážok zo mzdy v sume 200,17 eur.

5. Vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným, vzniknutý na základe uvedenej zmluvy, je spotrebiteľským vzťahom. Žalovaný poskytoval úver v rámci predmetu svojho podnikania a žalobkyňa vystupovala v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľ. Žalobkyňa spochybnila platnosť dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň aj platnosť jednotlivých zmluvných ustanovení s poukazom na aplikáciu spotrebiteľského práva.

6. Ak v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia i v žalobe vo veci samej žalobkyňa spochybňuje predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, potom je dôvodné návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, a to do doby, pokiaľ v konaní vo veci samej nebude právoplatne vyriešená otázka platnosti namietanej dohody o zrážkach zo mzdy.

7. Hoci rozsah tejto neplatnosti zatiaľ nemožno ustáliť, návrh, ktorým sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy môže byť dôvodný, žalobkyňa má pravdepodobne právo, ktorého ochrany sa neodkladným opatrením domáha.

8. V kontexte ochrany spotrebiteľa s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka a možnosťou žalovaného na primeranú reakciu pred rozhodnutím súdu vo veci samej sa javí, že dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve môže byť považovaná za neplatnú ako neprijateľná zmluvná podmienka spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keď stanovuje výhodu iba pre veriteľa bez toho, že by zabezpečila akúkoľvek výhodu pre spotrebiteľa, pričom jej všeobecná formulácia navyše neprimerane uľahčuje veriteľovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej môže byť sporná. Spotrebiteľ musí vynaložiť značné úsilie, aby získal takto zaplatené prostriedky späť a od takého postupu môže byť dodatočnými neprimeranými nákladmi a ťažkosťami aj odradený.

9. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia mal súd prvej inštancie za dostatočne osvedčenú, pretože žalobkyňa realizáciou zrážok zo mzdy stráca právo disponovať so svojim príjmom ako vlastným majetkom, na základe skutočnosti, ktorá je sporná. V prípade, ak by súd prvej inštancie nenariadil neodkladné opatrenie mohol by vzniknúť stav, kedy by na základe dohody o zrážkach zo mzdy boli žalovanému bezdôvodne poukázané finančné prostriedky zo mzdy žalobkyne.

10. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 262 ods. 1 CSP s tým, že o týchto trovách bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie v prejednávanej veci skončí.

11. Proti uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

12. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil.

13. Poukázal na to, že v súčasnosti žalobkyňa je dlžná na istine úveru, ktorý jej bol poskytnutý na základe vyššie uvedenej úverovej zmluvy, sumu 13.907,39 eur, pričom táto istina nie je sporná. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je súčasťou zmluvy o úvere a nemôže byť definovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka. Súd nemôže konštatovať neprijateľnosť akejkoľvek dohody o zrážkach zo mzdy, pretože tento inštitút je aprobovaný Občianskym zákonníkom a Zákonom na ochranu spotrebiteľa. Podľa bodu 3.4 dohody o zrážkach zo mzdy žalobkyňa podpisom tejto dohody vyhlásila, že porozumela všetkým

dôsledkom vyplývajúcim z jej uzatvorenia. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere, čo vyplýva z formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľských úveroch, ktorý vlastnoručne podpísala. Preto je zmluva o úvere preukázateľným platným právnym úkonom.

14. V žalobe uvádza žalobkyňa tri neprijateľné zmluvné podmienky, pričom jednu z nich mala možnosť odmietnuť, avšak súhlasila s ňou, preto sa zmluva o úvere nemôže považovať za neplatnú, nakoľko by muselo ísť o veľký počet neprijateľných podmienok, čomu uvedený počet žiadnym spôsobom nezodpovedá. Vzhľadom na platnú právnu úpravu § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. sa platnosť dohody o zrážkach zo mzdy posudzuje podľa splnenia troch zákonných podmienok, a to samostatnosť, informovanosť a nepodmienenosť. Tieto okolnosti žalovaný preukázal.

15. Žalobkyňa teda nepreukázala neplatnosť zmluvy o úvere a nepreukázala ani skutočné objektívne dôvody, pre ktoré by bolo nevyhnutné vydať neodkladné opatrenie v takom prípade, ak ešte nesplatila ani istinu úveru, pričom vzhľadom na spôsob a výšku jeho splácania je dôvodný predpoklad, že samotnú istinu úveru by splatila najskôr za viac ako 5 rokov.

16. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrila.

17. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

18. V odvolacom konaní boli preskúmané výroky napadnutého uznesenia, ktorým bolo návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovené, s výnimkou výroku o trovách konania, ktorý má povahu výroku, ktorým sa upravuje vedenie konania, teda povahu uznesenia, pričom takýto výrok nemá charakter rozhodnutia (uznesenia), proti ktorému by bolo odvolanie prípustné v zmysle § 357 CSP. Tento výrok totiž nie je rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania, ale len úpravou v tom zmysle, že o týchto trovách bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

19. Pokiaľ ide o výroky uznesenia, ktorými bolo návrhu vyhovené, treba konštatovať, že súd prvej inštancie zistil všetky podstatné okolnosti právne významné pre rozhodnutie o tomto návrhu a vo veci aj správne rozhodol, pričom skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú dôkazom obsiahnutým v spise a nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednáanej veci súdom prvej inštancie.

20. Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (§ 324 ods. 1 CSP).

21. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

22. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala (§ 325 ods. 2 písm. d) CSP).

23. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcej skutočnosti odôvodňujúcej potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (§ 326 ods. 1 CSP).

24. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (§ 326 ods. 2 CSP).

25. V prejednáanej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobkyňa sa žalobou vo veci samej domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a určenia neplatnosti zmluvy o úvere, pričom tieto právne úkony boli uzavreté medzi sporovými stranami 20.10.2017. Predmetnú úverovú zmluvu žalobkyňa spochybňuje z pohľadu jej platnosti so zreteľom na viaceré neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v nej zakotvené, čo je predmetom konania vo veci samej.

26. Na základe uvedeného v zhode so súdom prvej inštancie možno konštatovať, že v súčasnom štádiu konania sú osvedčené základné okolnosti potrebné pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v zákaze žalovanému (a taktiež zamestnávateľovi žalobkyne) postupovať podľa predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy z 20.10.2017 a túto použiť na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne.

27. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

28. Zároveň odvolací súd považuje za potrebné dodať, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe inkorporovanej dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Siementhal).

29. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa alebo slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákona, podľa ktorého bola dojednaná.

30. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.:

31. „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

32. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

33. Odvolací súd konštatuje, že prostredníctvom listinných dôkazov predložených zo strany žalobkyne boli dostatočne osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Ide v tejto súvislosti najmä o existenciu zmluvy o úvere č. 1755348943 uzatvorenú medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 20.10.2017, dohody o zrážkach zo mzdy, pod tým istým číslom, uzatvorenú medzi žalobkyňou a žalovaným taktiež dňa 20.10.2017, žiadosť žalovaného adresovanú zamestnávateľovi žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 27.7.2017. Tak zmluva o úvere, ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy má formulárovú podobu, ide o zmluvu spotrebiteľskú, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy slúži na zabezpečenie záväzkov žalobcu zo zmluvy o úvere. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že v súčasnosti jej zamestnávateľ vykonáva v prospech žalovaného na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy mesačné zrážky zo mzdy, pričom žalovaný tieto tvrdené skutočnosti v podanom odvolaní nerozporuje.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa dôvodnosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov do skončenia konania vo veci samej dostatočným spôsobom

osvedčila, keď je zrejmé, že žalovaný na základe neobmedzenej vôle môže vymáhať od žalobkyne dlh na základe právneho úkonu (dohody o zrážkach zo mzdy), ktorého platnosť je sporná. Žalobkyňa týmto spôsobom stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, bez právneho základu, resp. na základe skutočnosti, ktorá je sporná. Neodkladné opatrenie je jediným efektívnym prostriedkom dočasnej ochrany pred vykonávaním zrážok zo mzdy.

35. S ohľadom na charakter prejednávanej veci je odvolací súd názoru, že je spravodlivé, aby bola uložená povinnosť aj niekomu inému, než sporovým stranám, a to zamestnávateľovi žalobkyne zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného s cieľom predísť vzniku možnej majetkovej ujmy žalobkyne, aby sa tak naplnil praktický zmysel daného neodkladného opatrenia.

36. Preto odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP uznesenie ako vecne správne potvrdil (s výnimkou výroku o trovách konania v zmysle vyššie uvedeného).

37. V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP).

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).